

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A AXENCIA TURISMO DE GALICIA E O CONCELLO DE XUNQUEIRA DE ESPADANEDO PARA O ACONDICIONAMENTO DO MUSEO-TALLER DE OLERÍA DE NIÑODAGUIA

MEMORIA XUSTIFICATIVA

A xerente de Turismo de Galicia

DECLARA:

Que esta Axencia Turismo de Galicia formalizou co concello de Xunqueira de Espadanedo o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende o día da súa sinatura ata o 31 de decembro de 2021.

Que o instrumento convencional ten por obxecto establecer as bases de colaboración entre a Axencia de Turismo de Galicia e o Concello de Xunqueira de Espadanedo para o acondicionamento do Museo-Taller de Olería de Niñodagua.

Que existe converxencia de intereses entre as entidades asinantes en orden á consecución obxecto referido.

Que o instrumento convencional que se pretende asinar se **fundamenta** no seguinte:

Primeiro.- A Axencia Turismo de Galicia, segundo o Decreto 196/2012, do 27 de setembro, polo que se crea a Axencia de Turismo de Galicia e se aproban os seus estatutos, é a entidade pública instrumental da Comunidade Autónoma de Galicia á que lle corresponde o exercicio, entre outras, das competencias en materia de coordinación, impulso, xestión e execución das actividades de promoción do turismo, programa 761A.

O artigo 9 dos seus estatutos establece as funcións e competencias da Axencia para acadar os seus obxectivos, dispoñendo na súa alínea i) que lle corresponde “a dirección e coordinación das actuacións relacionadas coa posta en valor cultural e turístico do Camiño de Santiago, a súa promoción, a xestión da imaxe corporativa do Xacobeo e da rede de

albergues, e o mantemento e conservación dos camiños e a súa sinalización, así como calquera outra acción que redunde en beneficio do Camiño de Santiago”.

Segundo.- Ao abeiro do disposto na Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia, a Xunta de Galicia e as entidades locais poderán celebrar convenios de colaboración entre si para a máis eficaz xestión e prestación de servizos da súa competencia, podendo coordinar as súas políticas de fomento dirixidas a un mesmo sector, executar puntualmente obras ou servizos e adoptar as medidas oportunas para acadar calquera outra finalidade de contido análogo.

Así mesmo, os concellos, segundo se sinala no artigo 25.2.h) da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases de réxime local, posto en relación coa Lei 7/2011, do 27 de outubro, do turismo de Galicia, teñen competencias en materia de turismo, en concreto a “información e promoción da actividade turística de interese e ámbito local”.

Terceiro.- O concello de Xunqueira de Espadanedo pretende levar a cabo as actuacións de acondicionamento do Museo-taller de olería de Niñodaguía, mediante a adecuación e remate interior do museo-taller, co obxectivo principal da posta en valor deste espazo, referente cultural tanto do concello e como da Ribeira Sacra.

Un dos principais referentes culturais e turísticos do Concello atópase no Museo-Taller de Olería de Niñodaguía, espazo museístico inaugurado no ano 2016, para dar a coñecer esta cultura milenaria, de recoñecido prestixio internacional. Representa así tamén, un punto ineludible dentro das rutas culturais para coñecer o entorno e historia da propia Ribeira Sacra.

Niñodaguía constitúe o último reduto da artesanía oleira ourensá, sendo o berce dos grandes creadores de formas co barro e a arxila. Dende séculos os seus artesáns dedicáronse a moldear o barro, elaborando así diferentes utensilios para o uso doméstico e cotiá, sendo utilizados nalgunhas ocasións como elementos ornamentais. A tradición transmitiu de xeración en xeración as técnicas e os modos propios da zona.

Os alfareiros de Niñodaguía, coñecidos tamén como cacharreiros, xarreiros ou calleros, mantiveron a súa olería tradicional grazas á abundante beta de arxila do Monte do Barro,

na zona da Veigachá. Esta arxila, con alto contido en caolín, e as temperaturas ás que se someten as pezas na cocción, dá a esta olería a inconfundible cor amarela, así como a elegancia, a lixeireza e o son que a diferencia doutras olerías, aproximándoa á porcelana. O barro vermello emprégase para a louza que tiña que soportar o lume, introducido ao redor do 1920 por un cacharreiro coñecido por “o Luíntra”, que traballaba no inverno de afiador en Castela.

As últimas xeracións de oleiros están a dar entrada a novas formas nas súas creacións que conviven coas tradicionais. Na actualidade consérvanse tres fornos comunais exteriores, recentemente restaurados, e por suposto, as dúas olerías activas que conforman e manteñen viva a realidade oleira actual.

Actualmente concéntrase neste museo-taller un importante foco didáctico, xa que alí se desenvolven múltiples actividades culturais e sociais. O centro pretende converterse nun espazo interactivo baseado na cultura do barro, incluíndo distintas actividades que contribúan á posta en valor desta tradicional profesión artesá. Así, no museo pódense realizar visitas guiadas, percorridos polos fornos comuneiros exteriores, así como outras actividades especialmente pensadas para os centros educativos, como talleres de olería tradicional, nos que os alumnos poden tocar e traballar o barro.

O museo-taller divídese principalmente en dúas zonas: por un lado, un espazo expositivo, onde se poden ver mostras de múltiples pezas de distintas zonas e épocas así como impartir cursos e proxeccións, e por outro lado, unha zona destinada principalmente a taller, onde se poden observar os espazos de traballo dos artesáns, cun forno de leña e unha zona destinada á antiga vivenda do cacharreiro.

Cuarto.- As actuacións propostas, consisten principalmente en acondicionar o interior tanto da zona de taller como mellorar o espazo expositivo do museo. Preténdese acondicionar así os paramentos do espazo taller, actualmente con tixolo visto de distintas épocas e con remates máis ou menos afortunados, para dotalo duns acabados uniformes e acordes ao resto do museo, para así poder resaltar as pezas expostas, dotando os muros dunha maior calidade espacial e estabilidade estrutural.

Tamén se pretende incrementar a superficie expositiva, aumentando o número de furnas da zona do museo e colocando estantes na zona do taller. Aproveitarase a intervención para

mellorar a iluminación dalgunhas zonas do taller, actualmente en penumbra. Na zona onde se atopaba a vivenda do alfareiro, preténdese acondicionar tanto a parte inferior coma o altiño, recreando a antiga realidade da vida do alfareiro, cunha corte de animais na zona inferior e o dormitorio na zona superior. Na zona dos fornos comuneiros exteriores executarase un mural con pezas de arxila tradicional, con iconografía representativa da actividade dos fornos.

Este proxecto supón a posta en valor dos recursos turísticos do concello, o que tamén contribuirá á revalorización do turismo da Comunidade Autónoma.

Que a través deste convenio, outórgase ao concello de Xunqueira de Espadanedo unha subvención directa en virtude do disposto no artigo 19.4 c) da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de Subvencións de Galicia, polas razóns de interese público, social, económico e humanitario expostas nos puntos anteriores e que dificulta a súa convocatoria pública, de conformidade co previsto no artigo 26.2.a) da Lei 9/2007 do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

Que os intereses converxentes das partes asinantes exclúen o ánimo de lucro, e non poden satisfacerse axeitadamente mediante a celebración dun contrato dos contemplados no Texto Refundido da Lei de Contratos do Sector público, aprobado na Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, pola que se transpoñen, ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2004, ou doutro instrumento alleo á natureza estritamente convencional.

En atención ao exposto, e a fin de dar cumprimento ao preceptuado no artigo 15.2. da Lei 1/2016, de 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, estímase xustificado o recurso á sinatura do instrumento convencional que se pretende, con exclusión doutras figuras.

E para que conste, asínase esta memoria, en Santiago de Compostela

O xerente de Turismo de Galicia

Emilio José de la Iglesia Lema

